

Aan de slag met de jaarkalender

Een financieel jaaroverzicht of een jaarkalender zorgt ervoor dat je **een goed overzicht** hebt van de datums waarop je (grote) inkomsten en uitgaven kan verwachten. Weten welke inkomsten en uitgaven eraan komen, zorgt ervoor dat je beter kan plannen en je kan voorbereiden op wat eraan komt. Dat kan je heel wat stress en geldzorgen besparen.

De grote jaarlijkse premie voor de autoverzekering die in de brievenbus valt, zorgt bij heel wat mensen voor lichte paniek. Alweer een grote rekening! En het schooljaar is net begonnen en dat ging ook al gepaard met grote kosten.

Als je weet in welke maand je elk jaar jouw autoverzekering moet betalen, kan je in de maanden die daaraan voorafgaan geld opzijzetten. Zo kan je de paniek en stress die je voelt bij het krijgen van de rekening voorkomen.

Met het financieel jaaroverzicht kan je **op verschillende manieren** aan de slag. Wat je kiest hangt af van:

- 🔄 je eigen voorkeur
- 🔄 en in hoeverre je een overzicht hebt van je financiële administratie. Dit hoeft geen gedetailleerd overzicht op papier te zijn. Door je rekeninguittreksels na te kijken of je betalingen online te bestuderen, geraak je ook ver.

Ben je al een hele tijd in **budgetbeheer** of neemt je **schuldbemiddelaar** een groot deel van de betalingen over? Vraag dan of deze samen met jou een overzicht van de grote uitgaven wilt bijhouden. Wanneer je schuldbemiddeling of budgetbeheer ten einde loopt, ben je alvast voorbereid op de betalingen die je daarna zelf moet doen.

- ➔ **OPTIE 1: Je vult het financieel jaaroverzicht in één keer in voor het komende jaar**
Ga naar pagina 2.
- ➔ **OPTIE 2: Je vult het financieel jaaroverzicht gedurende het lopende jaar aan met je inkomsten en uitgaven**
Ga naar pagina 8.

OPTIE 1: JE VULT HET FINANCIËEL JAAROVERZICHT IN ÉÉN KEER IN VOOR HET KOMENDE JAAR

Je wilt in één keer een overzicht over de grote uitgaven die je hebt en wanneer je die moet betalen? Neem dan de tijd om een oplijsting te maken van alle grote **inkomsten** die je het afgelopen jaar had, en van alle grote **uitgaven** die je het afgelopen jaar hebt gedaan. Het kost tijd maar je zal er de komende maanden en jaren veel voordeel van hebben.

Wat heb je nodig?

Je hebt een papieren versie van het [financieel jaaroverzicht](#) nodig en zoveel mogelijk gegevens over hoeveel geld je op welke datums binnenkrijgt en uitgeeft. Dit kan je te weten komen door:

- 🕒 papieren of digitale loonoverzichten, facturen en dergelijke te verzamelen;
- 🕒 je betalingen na te kijken in je digitale bankomgeving;
- 🕒 je rekeninguittreksels te gebruiken (op papier of digitaal).

Hoe pak je het aan?

Stap 1 - Inkomsten

Je maakt eerst een overzicht van je inkomsten. Inkomsten kunnen zijn:

- 🕒 loon of uitkering
- 🕒 vakantiegeld
- 🕒 eindejaarspremie of dertiende maand
- 🕒 bonus of extra toelage
- 🕒 maaltijdcheques
- 🕒 kinderbijslag (“het kindergeld”)
- 🕒 school- en studietoelage kinderen
- 🕒 ontvangen alimentatie
- 🕒 teruggave belastingen
- 🕒 teruggave jaarlijkse afrekening water, gas en elektriciteit
- 🕒 inkomsten uit huur
- 🕒 andere inkomsten

Daarna noteer je op het jaaroverzicht voor elke maand welke bedragen je ontvangt en op welke datum. Dit doe je in de onderste helft, bij 'inkomsten'. In de oranje kolom omschrijf je de inkomsten, daarachter schrijf je het bedrag, en daarna de datum.

BIJVOORBEELD

Elke maand wordt op de 28^e je loon gestort (1124 euro). De 5de ontvang je de kinderbijslag (93,93 euro).

	Januari	
INKOMSTEN	€	Datum
Kinderbijslag	93,93	5
Loon	1124	28

In mei krijg je bovenop je loon ook vakantiegeld. Dit bedrag vul je alleen in mei in.

	Mei	
INKOMSTEN	€	Datum
Kinderbijslag	93,93	5
Loon	1124	28
Vakantiegeld	1600	28

Stap 2 – Vaste maandelijkse uitgaven

Je maakt een overzicht van je maandelijkse vaste uitgaven. Dit zijn kosten die je elke maand hebt. Het gaat bijvoorbeeld om:

- ☺ huur of hypotheekaflossing
- ☺ gemeenschappelijke kosten huisvesting
- ☺ elektriciteit/gas
- ☺ water
- ☺ kosten internet, telefoon en televisie (of pakketprijs)
- ☺ verzekeringen en bijdragen die je maandelijks betaald (bv maandelijke storting hospitalisatie- of brandverzekering, ...)
- ☺ kinderopvang
- ☺ te betalen alimentatie/onderhoudsgeld
- ☺ bijzondere gezondheidsuitgaven
- ☺ abonnementen openbaar vervoer
- ☺ maandelijks pensioensparen
- ☺ andere vaste maandelijkse uitgaven

Je noteert het bedrag van elke uitgave in de kalender. Dat doe je op de dag dat je de betaling doorvoert. Heb je maandelijkse kosten die altijd samen voorkomen (bv. huur en gemeenschappelijke kosten), dan kan je dit bedrag samentellen.

BIJVOORBEELD

Je betaalt elke maand 590 euro huur en 30 euro gemeenschappelijke kosten. Dit bedrag gaat elke maand op de 1^e van je rekening. Je vult elke maand in het vakje van de 1^e het bedrag van 620 euro in (= 590 + 30).

UITGAVEN	Januari
1	620 euro
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
...	

Stap 3 – Vaste frequente uitgaven

Een belangrijk type uitgaven zijn uitgaven die niet elke maand moeten gebeuren, maar bijvoorbeeld tweemaandelijks, om de drie of vier maanden, of eens per jaar. Maak ook een overzicht van deze terugkerende grote uitgaven. Denk bijvoorbeeld aan:

- ☺ verzekeringen die je jaarlijks betaalt (bv. autoverzekering, brand, familiale hospitalisatie, schuldsaldo, ...)
- ☺ verkeersbelasting
- ☺ bijbetalen personenbelasting
- ☺ jaarlijkse afrekening water, elektriciteit en gas waarbij je moet bijbetalen
- ☺ jaarlijkse afrekening gemeenschappelijke kosten appartementsgebouwen
- ☺ abonnementen of lidmaatschappen
- ☺ schoolrekeningen, inschrijvingsgeld hoger onderwijs, ...
- ☺ andere vaste periodieke uitgaven

Je noteert het bedrag van elk van deze uitgaven op de datum dat je deze uitgave doet.

Proficiat!

Ben je al zover geraakt? Geweldig! Je hebt nu al een duidelijk overzicht van de inkomsten en 'vaste' uitgaven die je elke maand te wachten staan. Je kan nu nog een stap verder gaan en je dagelijkse uitgaven hieraan toevoegen.

(Extra) Stap 4

Wil je daarnaast ook weten welke dagelijkse, kleinere uitgaven je doet? Dan is het een goed idee om die ook eens op te schrijven. Omdat de jaarkalender niet zo veel notitieplaats heeft, kan je die dagelijkse uitgaven best in een budgetagenda of een apart schriftje opschrijven. Eventueel kan je elke maand je eindtotaal toevoegen aan je jaarkalender. Zo krijg je daarop een duidelijk overzicht van alle inkomsten en uitgaven die je het gedaan. Denk aan:

- ☺ boodschappen per week (voeding, schoonmaakmiddelen, persoonlijke verzorging, ...)
- ☺ tanken per week of per maand
- ☺ zakgeld kinderen
- ☺ jaarlijkse vakantie
- ☺ aankoop kleding
- ☺ aankoop elektro, multimedia
- ☺ aankoop meubels
- ☺ onderhoud woning

- ⌋ uitgaven ontspanning, hobby's
- ⌋ uitgaven huisdier
- ⌋ kapper
- ⌋ gezondheidskosten, ziekenhuisrekeningen
- ⌋ cadeautjes
- ⌋ andere

Je hebt je overzicht helemaal ingevuld. Wat nu?

- ⌋ Tel per maand alle genoteerde **uitgaven** op.
- ⌋ Tel per maand alle genoteerde **inkomsten** op.
- ⌋ Maak een **jaartotaal uitgaven** door de twaalf maandtotalen uitgaven op te tellen.
- ⌋ Maak een **jaartotaal inkomsten** door de twaalf maandtotalen inkomsten op te tellen.
- ⌋ Vergelijk nu je jaarlijkse inkomsten en uitgaven. Je kan zien in hoeverre je inkomsten en uitgaven op elkaar zijn afgestemd. Komt er *meer binnen dan je uitgeeft*, dan is er ruimte om te sparen. Komt er *minder binnen dan je uitgeeft*, dan is het tijd om na te gaan wat je hieraan kan veranderen.

Voor sporadische, grote uitgaven is het heel moeilijk om te voorspellen wanneer je deze zal moeten maken. Je kan hiervoor best elke maand een vast bedrag opzijzetten zodat je spaargeld hebt wanneer je plots een grote kost hebt. Kijk daarom eens hoeveel je vorig jaar hebt uitgegeven aan de aankoop en vervanging van toestellen, meubels enzovoort. Deel dit jaarbedrag door twaalf en probeer elke maand dit bedrag te sparen.

Hoelang gaat dit allemaal duren?

We zullen er niet flauw over doen, **een compleet overzicht maken van je inkomsten en uitgaven voor een heel jaar kost veel tijd. Maar, je krijgt er wel heel wat overzicht en gemoedsrust voor terug!**

Hoelang je er mee bezig bent, hangt af van je persoonlijke situatie en in hoeverre je alle nodige informatie snel weet te verzamelen.

- ⌋ Als je een regelmatig inkomen hebt, zelf al je betalingen regelt via één bankrekening waarop alle betalingen gebeuren, vlot kan zoeken in je internet-banktoepassing en weinig cashtransacties uitvoert, dan is het vrij makkelijk om heel wat in te vullen.
- ⌋ Heb je onregelmatige en zeer wisselende inkomsten, verschillende bankrekeningen en geen duidelijk overzicht op papier of digitaal van welke betalingen je doet, dan zal het al een pak langer duren.

- ↪ Als je in een schuldafbouwtraject met budgetbeheer zit en je schuldbemiddelaar betaalt het grootste deel van de vaste kosten, zal je een kopie van de facturen, rekeningen en dergelijke moeten opzoeken of opvragen. Vraag in dit geval of je schuldbemiddelaar je hierbij wilt helpen.

OPTIE 2: JE VULT HET FINANCIËEL JAAROVERZICHT GEDURENDE HET LOPENDE JAAR AAN MET JE INKOMSTEN EN UITGAVEN

Je hebt geen tijd of zin of hebt onvoldoende gegevens om het financieel jaaroverzicht in te vullen met de gegevens van het afgelopen jaar? Dit is geen probleem. **Je kan ook gewoon dag per dag aanvullen wat je nu allemaal aan inkomsten en uitgaven hebt.**

Wat heb je nodig?

Leg of hang het [financieel jaaroverzicht](#) op een gemakkelijke en zichtbare plaats. Daarnaast houd je rekeninguittreksels, e-mails met digitale facturen, online-banking-toepassing en je brievenbus goed in de gaten.

Hoe pak je het aan?

Iedere keer als je een overschrijving doet of een opdracht voor betaling doorgeeft, noteer je dit op het financieel jaaroverzicht op de dag dat je dit doet. Ook grote uitgaven die je cash betaalt, noteer je op de jaarkalender.

Neem één keer per week de tijd om na te gaan of je alles hebt ingevuld. Sommige betalingen gebeuren zonder dat je er opdracht toe geeft (via *domiciliëring of doorlopende opdrachten*). Kijk daarom minstens een keer per week na welke andere uitgaven je nog hebt gedaan. Vul je jaaroverzicht nauwgezet aan.

BIJVOORBEELD

Je betaalt elke maand 590 euro huur en 30 euro gemeenschappelijke kosten. Dit bedrag gaat elke maand op de 1^e van je rekening. Je vult elke maand in het vakje van de 1^e het bedrag van 620 euro in (= 590 + 30).

UITGAVEN	Januari
1	620 euro
2	
3	
4	
5	
6	
9	
...	

Doe hetzelfde voor je inkomsten. Kijk minstens een keer week na of je geld ontving. Noteer dit in het jaaroverzicht, onderaan bij 'inkomsten'. Noteer eerst een omschrijving van de inkomsten, daarna het bedrag en vervolgens de datum.

BIJVOORBEELD

Elke maand wordt op de 28^e je loon gestort (1124 euro). De 5de ontvang je de kinderbijslag (93,93 euro).

	Januari	
INKOMSTEN	€	Datum
Kinderbijslag	93,93	5
Loon	1124	28

In mei krijg je bovenop je loon ook vakantiegeld. Dit bedrag vul je alleen in mei in.

	Mei	
INKOMSTEN	€	Datum
Kinderbijslag	93,93	5
Loon	1124	28
Vakantiegeld	1600	28

Welke inkomsten en uitgaven moet je noteren?

Alle inkomsten en uitgaven die genoemd worden in stappen 1, 2 en 3 van OPTIE 1 komen in aanmerking.

Kleine dagelijkse uitgaven kan je beter in budgetagenda of huishoudboekje noteren. Je weektotaal of maandtotaal van deze kleine dagelijkse uitgaven kan je wél opschrijven in het jaaroverzicht. Zo krijg je ook daarover een goed beeld.

Gebruik van het financieel jaaroverzicht

- ⌚ Maak aan het eind van elke maand een totaal van alle inkomsten en een totaal van alle uitgaven.
- ⌚ Onthoud goed dat er 'dure' maanden zijn en 'goedkopere' maanden. De verleiding is groot om aan het eind van elke maand te kijken of je genoeg inkomsten hebt, maar je bekijkt je jouw inkomsten en uitgaven best op jaarbasis. Wees dus niet meteen ontmoedigd als je totale uitgaven in de eerste maand hoger blijken te liggen dan je inkomsten.
- ⌚ Hou het noteren vol en kijk op jaarbasis wat de eindbalans is. Daarvoor tel je alle maandtotaal voor inkomsten op, en tel je alle maandtotaal voor uitgaven op. Vergelijk ze dan met elkaar.
- ⌚ Je kan dan zien in hoeverre je inkomsten en uitgaven op elkaar zijn afgestemd. Komt er *meer binnen dan je uitgeeft*, dan is er ruimte om te sparen. Komt er *minder binnen dan je uitgeeft*, dan is het tijd om na te gaan wat je hieraan kan veranderen.

Voor sporadische, grote uitgaven is het heel moeilijk om te voorspellen wanneer je deze zal moeten maken. Je kan hiervoor best elke maand een vast bedrag opzijzetten zodat je spaargeld hebt wanneer je plots een grote kost hebt. Kijk daarom eens hoeveel je vorig jaar hebt uitgegeven aan de aankoop en vervanging van toestellen, meubels enzovoort. Deel dit jaarbedrag door twaalf en probeer elke maand dit bedrag te sparen.